

Vi er i Norge akkurat ferdige med dikterjubileer for Henrik Wergeland og Olav H. Hauge, og nå er det Hamsun-år: Den 4. august i år er det 150 år siden Knut Hamsun ble født. Dette skal markeres på mange måter – med åpning av et nytt Hamsun-senter på Hamarøy og med konferanser og Hamsun-dager i flere land.

Både Wergeland, Hauge og Hamsun er blant de forfatterne som har bidratt med noe nytt og originalt i litteraturhistorien. Men hvor viktig er egentlig nyskaping i kunsten, og hvordan forklarer vi at et litterært verk fra tidligere tider kan fortsette å virke nytt på senere tiders lesere? Dette diskuteres av Derek Attridge i den første av dette *Edda*-nummerets artikler – «'News that Stays News': Literature, Invention and Cultural History». Ut fra et leserorientert kunstsyn argumenteres det i artikkelen for at begrepet *hendelse* er essensielt for en teori om det transhistorisk «nye», ikke bare originalitet.

Aforismen er en spennende litterær form som selv om den har en viss status både i litterære og litteraturvitenskapelige miljøer, kanskje ikke har fått den oppmerksomhet den fortjener. I artikkelen «Aforismens medialitet», hvor aforismen defineres som en sjanger med en iboende tendens til selvrefleksivitet og overskridelse, undersøker Annegret Heitmann tendensen til medial selvrefleksjon i et utvalg danske aforismesamlinger skrevet av Piet Hein, Soya og Marianne Larsen.

Dette *Edda*-nummeret byr også på perspektivrike nytolkninger av enkeltverk og -forfattere. I «Ut av det litteraturhistoriske skyggeland: Andreas Munchs *Den Eensomme. En Sjælehistorie*» viser Bjørn Tysdahl at Munchs kortroman fra 1846 er langt mer kompleks og flertydig enn tidligere antatt, og at den bryter med den forsoningsetetikken Munch forbindes med i litteraturhistoriene. Mens Munch er glemt og må trekkes fram igjen, er ikke det samme tilfellet for Ibsen. I «'Subjectiv Tragisk, objectiv Komisk'? Å lese *Brand* i 2009» tar Erik Bjerck Hagen for seg Henrik Ibsens fortsatt provoserende *Brand* (1866) og tolkningsstriden rundt dette dramaet. Et sentralt synspunkt i artikkelen er at leserens sympatier og antipatier overfor hovedpersonen er en del av verket og må spille med i en tolkning av det, og at dramaets komiske sider må innreflekteres i høyere grad enn hittil har vært tilfellet. Dette knyttes til en mer generell refleksjon over forholdet mellom tekst, opplevelse og resepsjonshistorie. I den siste av artiklene i dette nummeret – «Amalie Skrams asylromaner *revisited*» – foretar Petter Aaslestad en narratologisk orientert nylesning av Amalie

Skrams sinnssykehusromaner – *Professor Hieronimus* og *På St. Jørgen* – med fokus på virkelighetsnærheten eller det Aaslestad kaller den skramske virkelighetseffekten i disse romanene.

Vi kan som vanlig også by på anmeldelser, blant annet av *Border Poetics Delimited*, redigert av Johan Schimanski og Stephen Wolfe, og trebindsverket *Ny svensk teaterhistoria*, som har Tomas Forser som hovedredaktør. God lesning!

Lisbeth P. Wærp

Ole Karlsen

Henning H. Wærp